

## Szczepienia przeciw grypie

Znak jakości przyznany CBOS przez  
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej  
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa  
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl  
<http://www.cbos.pl>  
(48 22) 629 35 69

W pierwszej połowie listopada<sup>1</sup> po raz czwarty, w tym po raz drugi w warunkach pandemii innej choroby wirusowej układu oddechowego, zapytaliśmy Polaków o to, czy zaszczepili się lub zamierzają zaszczepić się w tym sezonie jesienno-zimowym przeciwko grypie.

W porównaniu z wynikami badań z ubiegłych lat, realizowanymi również w pierwszej połowie listopada, wzrósł odsetek respondentów, którzy deklarują, że już zaszczepili się przeciwko grypie w danym sezonie (9%, w stosunku do roku 2020 wzrost o 3 punkty procentowe). Warto przypomnieć, iż w ubiegłym roku kształtował się on na poziomie notowanym przed pandemią COVID-19. W listopadzie 2020 roku największy w historii naszych badań był natomiast odsetek ankietowanych jeszcze niezaszczepionych przeciwko grypie, ale deklarujących taki zamiar. Obecnie plany zaszczepienia się przeciwko tej chorobie ma 9% ogółu respondentów, czyli minimalnie więcej niż w latach 2013 i 2016, ale mniej niż deklarowało przed rokiem. Biorąc pod uwagę łącznie badanych deklarujących, że już się zaszczepili lub że mają taki zamiar, można jednak powiedzieć, iż w czasie pandemii COVID-19 zainteresowanie Polaków szczepieniem przeciwko grypie jest wyraźnie większe niż wcześniej.

CBOS

RYS. 1. Badani, którzy w sezonie jesienno-zimowym:



<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (379) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 listopada 2021 roku na próbie liczącej 1100 osób (w tym: 56,1% metodą CAPI, 29,8% – CATI i 14,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Respondenci, którzy w tym sezonie najczęściej deklarują, że już zaszczepili się przeciwko grypie, to osoby zaliczające się do grupy „średni personel, technicy”, w skład której wchodzi m.in. pielęgniarki oraz podoficerowie i policjanci (26%). Można przypuszczać, że są to przede wszystkim osoby wykonujące zawody medyczne oraz funkcjonariusze lub żołnierze i inne grupy zawodowe, którym przysługują bezpłatne szczepionki<sup>2</sup>. Relatywnie wysoki poziom deklaracji zaszczepienia się lub zamiaru zaszczepienia się w tym sezonie odnotowaliśmy też wśród emerytów (po 13%). Częściej niż ogół dorosłych Polaków szczepili się także badani zaliczający się do kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (12%, w tej grupie są m.in. nauczyciele i lekarze), a co dziesiąty ankietowany z tej grupy deklaruje, że zamierza się w tym sezonie zaszczepić. Zaszczepiony jest również co dziesiąty badany pełnoletni uczeń lub student (zob. tabelę aneksową).

Odsetek zaszczepionych przeciwko grypie rośnie wraz z wielkością miejscowości zamieszkania (od 6% wśród mieszkańców wsi do 15% w grupie zamieszkujących miasta co najmniej półmilionowe). Podobnie jest też z planami dotyczącymi szczepień przeciwko grypie. Z deklaracji badanych wynika ponadto, że na tle pozostałych respondentów wyższym poziomem wyszczepienia przeciwko grypie charakteryzuje się też grupa osób z wyższym wykształceniem oraz w wieku 65+ (po 14%).

Analizy wielozmiennowe wskazują również, że deklaracje badanych dotyczące szczepień przeciwko grypie w niektórych grupach zawodowych i społecznych wiążą się z deklarowanym statusem materialnym. W przypadku kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem, pracowników administracyjno-biurowych, pracowników usług, robotników wykwalifikowanych, osób niepracujących zarobkowo, a zajmujących się prowadzeniem własnego gospodarstwa domowego oraz pełnoletnich uczniów i studentów – odsetki zaszczepionych rosną wraz z oceną warunków materialnych własnych gospodarstw domowych. Ponadto w przypadku uczniów i studentów nie zaszczepił się nikt z deklarujących, że miesięczne dochody *per capita* w jego gospodarstwie domowym są niższe niż 3000 zł. W przypadku emerytów istotną rolę odgrywa natomiast miejsce zamieszkania – o ile zaszczepienie się deklaruje co czwarty (25%) mieszkający w co najmniej półmilionowym mieście i niemal co piąty (19%) z miast liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców, to w mniejszych miejscowościach odsetki zaszczepionych emerytów są znacznie niższe (ok. 10%).



W tym sezonie jesienno-zimowym – w porównaniu z poprzednimi – wśród dorosłych Polaków nastąpił wyraźny wzrost odsetka deklaracji badanych, że już się zaszczepili przeciw grypie, a łączny odsetek zaszczepionych i tych, którzy deklarują, że w tym sezonie jeszcze zamierzają się zaszczepić, jest większy niż notowany w badaniach przeprowadzonych przed pandemią COVID-19. Warto dodać,

---

<sup>2</sup> <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/grypa/?strona=9#komu-przysluguja-bezplatne-lub-refundowane-szczepionki-przeciw-grypie>

że gdyby wszyscy dorośli Polacy zainteresowani w bieżącym sezonie jesienno-zimowym szczepieniem przeciwko grypie (z sondażu wynika, że jest ich łącznie ponad 5,1 mln) ostatecznie się zaszczepili, to wykorzystane zostałyby wszystkie dostępne na polskim rynku szczepionki<sup>3</sup>.

Biorąc pod uwagę zróżnicowane zainteresowanie szczepieniami przeciwko grypie w poszczególnych analizowanych grupach, można przypuszczać, iż jakąś rolę odgrywa tu refundacja szczepionek dla niektórych grup społecznych i nie jest wykluczone, że popularność szczepień na grypę byłaby w Polsce większa, gdyby koszt szczepionki był refundowany dla wszystkich.

Opracowała

Barbara Badora

---

<sup>3</sup> Według informacji ze strony internetowej <https://szczepienia.pzh.gov.pl> w sezonie 2021/2022 na polski rynek ma trafić ok. 5 mln dawek szczepionek przeciw grypie, z tego ponad 2 mln będzie dostępnych w aptekach.